

Projektowanie procesu kształcenia struktura lekcji, typy lekcji

Typy lekcji w zależności od dominującego momentu:

- lekcje obejmujące większość momentów nauczania
- lekcje poświęcone omówieniu nowego materiału
- lekcje powtórzeniowe, poświęcone utrwalaniu i usystematyzowaniu wiadomości
- lekcje poświęcone sprawdzaniu wiadomości umiejętności i nawyków (sprawdzany, badanie kompetencji, wyników nauczania) – ocenianie.

W zależności od charakteru i metod pracy nauczyciela:

- lekcje ćwiczeniowe
- lekcje z wykorzystaniem środków audiowizualnych
- lekcje z wykorzystaniem programów komputerowych
- lekcje problemowe (rozwiązywanie problemów, mogą to być równie dobrze lekcje ćwiczeniowe na których stawiamy kolejne problemy)

W zależności od miejsca:

- lekcja w muzeum,
- lekcja w pracowni biologicznej czy innej,
- lekcja w ogrodzie szkolnym,
- w terenie, ogrodzie botanicznym...

Struktura lekcji o wielu momentach nauczania

- sprawy organizacyjno-porządkowe,
- powtórzenie, kontrola i ocena wiadomości,
- nawiązanie i wprowadzenie nowego tematu lekcji,
- opracowanie nowego tematu tzw. lekcja właściwa,
- integracja wiadomości,
- ewaluacja (co zrobić, żeby następnym razem było lepiej),
- zadanie pracy domowej.

Budowa konspektu lekcji

- temat
- hasło programowe (dział nauczania)
- cele kształcenia (wiadomości, umiejętności i postawy)
- metody i środki kształcenia
- formy pracy (praca zespołowa, indywidualna, równym frontem)
- tok lekcji
- literatura

Tok lekcji: Faza wprowadzająca (czynności organizacyjne, powtórzenie, odczytanie zadania domowego itp.)

Faza realizacyjna, lekcja właściwa

Faza podsumowująca, integracja wiadomości, sporządzenie notatki, wniosków... praca domowa (obowiązkowa i dla zainteresowanych), literatura.

Scenariusz lekcji

Szczegółowy opis przebiegu lekcji (Dialogi N i U) z podaniem czasu na poszczególne momenty.

Przykład

czynności organizacyjne (do 15 minut)

przedstawienie się, sprawdzenie listy obecności, wpisanie tematu do dziennika

odpytanie osób chętnych z poprzedniej lekcji

(napisać pytania i oczekiwane odpowiedzi)

Faza realizacyjna (np.20 minut)

Faza podsumowująca: np. uczniowie przedstawiają wnioski, wyniki pracy w grupach, może nauczyciel zadawać pytania, uczniowie odpowiadają, powrót do celów nauczania

Notatka do zeszytu

Ewaluacja

ankieta ewaluacyjna dotyczy: samooceny, oceny przebiegu zajęć, oceny prowadzącego lekcję, co zrobić żeby było lepiej?

Metody podające – początek

Metoda kształcenia stanowi określony, celowo i systematycznie stosowany sposób kierowania procesem nauczania , zmierzający do osiągnięcia zakładanych celów w zakresie wiadomości, umiejętności i postaw.

Klasyfikacja metod nauczania uwzględnia charakter i stopień aktywności nauczyciela i uczniów.

Zależność: Formy – Metody – Techniki

Forma – warunki nauczania i uczenia się, np. lekcja, zajęcia pozalekcyjne, praca domowa...

Metoda – sposób nauczania np. pogadanka

Technika – sposób przyswajania nowego materiału np. robienie streszczenia, uczenie się na pamięć, dzielenie na odcinki, śpiewanie tekstu.

Metody podające:

opis – uplastycznia,

opowiadanie – zawiera dialog,

pogadanka – pytania kierowany dotyczy zagadnień znanych słuchaczom,

wykład – wiedza neutralna przyjęta przez naukę,

referat uczenia – przedstawia zagadnienie opracowane przez ucznia.